

již v odvolacím řízení podle § 483 třetí odstavec c. ř. s. nepřipustné, a zůstává podle téhož ustanovení a podle § 513 c. ř. s. nepřipustným i v dovolací stolici. Neboť nežaloval spolužalované osobně, nýbrž žaloval je jako společníky zažalované firmy a nynější majitele továrny, žaloval je jen v poměru a z poměru jich k žalované firmě, a z tohoto poměru nelze ze sedmi oprávněných právních nástupců zesnulého kupce jednotlivce vyřaditi a zažalovati jen tři tyto nástupce. Dovolání se neprávem také domnívá, že, když vyšlo najevo, že žalovaná firma v době podání žaloby již neexistovala, mělo řízení býti prohlášeno zmatečným. Tím má na mysli i odmítnutí žaloby. Ani v tom nelze mu dáti za pravdu. Dovolatel zažaloval firmu nejen jako takovou, nýbrž i ve spojitosti za ní prý jednající a ručící společníky a právní nástupce zesnulého kupce jednotlivce v této jejich vlastnosti jako solidárně ručící, tedy zažaloval firmu jako dosud existující, smrtí jejího jediného majitele neodumřevší právní osobnost, o čemž musilo býti rozhodováno.

Čís. 10163.

Není-li zvláštní úmluvy, nelze předkupní právo vztahovati na postupní smlouvu, zahrnující v sobě všechny znaky smlouvy o doživotní důchod podle § 1284 obč. zák.

(Rozh. ze dne 20. září 1930, R II 322/30).

Na dvou šestinách ideální polovice nemovitosti, náležející Antonii R-ové, bylo vloženo právo zpětné koupě a právo předkupní pro několik osob, mezi nimi i pro Aloisii Š-ovou. K n i h o v n í s o u d povolil, by na ideální polovici Antonie R-ové bylo podle snímku notářského spisu o smlouvě odstupní, pokud se týče darovací vloženo vlastnické právo pro Miroslavu L-ovou. K rekursu Aloisie Š-ové r e k u r s n í s o u d knihovně žádost zamítl. D ů v o d y: Smluvní převod věci s jedné osoby na druhou může se státi buďto darovací smlouvou (§ 938 obč. zák.) nebo směnnou smlouvou (§ 1045 obč. zák.) nebo smlouvou trhovou (§ 1053 obč. zák.). Všechny tyto druhy smluv označují se v obecné mluvě jako odstupní smlouva, neboť u všech jest cíl jednotný; zákon nezná však odstupní smlouvy jako zvláštní a samostatné smlouvy. Proto jest i v tomto případě předem zkoumati, jaké právní povahy jest odstupní a darovací smlouva, o niž se opírá knihovně žádost. Podle odstavce I. této smlouvy postoupila Antonie R-ová své dceři Miroslavě L-ové rozené R-ové svou ideální polovici gruntu č. 1 za obapolně umluvenou odstupní cenu 150.000 Kč. Na srážku této odstupní ceny zavázala se Miroslava L-ová poskytovat své matce Antonii R-ové doživotní důchod 1.000 Kč každého měsíce, při čemž se v notářském snímku výslovně uvádí, že kapitalisovaná cena tohoto důchodu činí 120.000 Kč. Zbytek odstupní ceny 30.000 Kč věnovala Antonie R-ová své dceři Miroslavě L-ové podle zákonné povinnosti na doplnění jejího věna. Z tohoto obsahu notářského snímku jde nadevší pochybnost na jevo, že »od-

stupní smlouva« jest smlouvou kupní, jejímž předmětem jest ideelní polovice gruntu čís. 1, že kupní cena za ni jest stanovena 150.000 Kč a že předmětem darování není nemovitost, nýbrž nanejvýše peníz 30.000 Kč. Podle knihovního lustra jest knihovní stav tento: Antonie R-ová jest spoluvlastnicí gruntu vl. čís. 1 k $\frac{1}{6}$ a $\frac{2}{6}$. Při těchto $\frac{2}{6}$ jest knihovně vloženo právo zpětné koupě a právo předkupní pro několik osob. Knihovně zapsané předkupní právo jest právem věcným, jež omezuje volné nakládání vlastníka nemovitosti (nemovitostního podílu) potud, pokud ji nenabídl oprávněnému ke koupi nebo pokud předkupní právo jinakým způsobem nepominulo. Vklad převodu vlastnického práva k nemovitosti nelze povolit, neprokázal-li žadatel způsobem předepsaným v knihovním zákoně, že zapsané předkupní právo uhaslo. Knihovní soudce jest povinen z úřadu přihlížeti k zapsanému právu předkupnímu. Ana žadatelka tento průkaz ohledně nemovitostního podílu $\frac{2}{6}$ nepředložila, nesměl soud prvé stolice žádaný vklad práva vlastnického ohledně tohoto nemovitostního podílu povolit a nemohl tak učiniti ani ohledně dalšího nemovitostního podílu $\frac{1}{6}$ nezátíženého právem předkupním, protože nemovitostní podíl $\frac{1}{6}$ jest zcela jiná nemovitost než prodaná ideelní polovice gruntu čís. 1 a o jeho převodu na žadatelku listina vykazující náležitosti předepsané knihovním zákonem ani zřízena ani předložena nebyla.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle § 1078 obč. zák. netze předkupní právo bez zvláštní úmluvy vztahovati na jiné způsoby zcizení, než na koupi. Rekursní soud vidí v postupní smlouvě, o niž tu jde, smlouvu kupní. Názor ten jest mylný, jako jest mylný i jeho názor, že smluvní převod věci s jedné osoby na druhou může se státi jen buďto darovací smlouvou (§ 938 obč. zák.) nebo směnnou smlouvou (§ 1045 obč. zák.) nebo smlouvou kupní (§ 1053 obč. zák.), kteréžto druhy smluv označují se prý v obecné mluvě jako odstupní smlouva. Postupní smlouva, o niž tu jde, zahrnuje v sobě všechny znaky smlouvy o doživotní důchod podle § 1284 obč. zák., jakž plyne jasně z nesporného doslovu listiny, podle níž o knihovní zápis žádáno. Není tudíž smlouvou kupní a jelikož není zvláštní úmluvy, podle níž by bylo lze předkupní právo vztahovati i na jiné způsoby zcizení, než na koupi, nemůže při převodu podle řečené listiny býti předkupní právo vůbec vykonáno. Rekursní soud neprávem proto zamítl knihovní žádost z toho důvodu, že žadatelka neprokázala způsobem předepsaným v knihovním zákoně, že nemovitosti oprávněné ke koupi nabídla aneb že předkupní právo uhaslo.

Čís. 10164.

Měla-li záložna ve stanovách jako obor působnosti také přijímání a dobývání pohledávek svých členů, musila si počínati sice s odbornou pečlivostí podle § 1299 obč. zák., ale nebyla jí uložena povinnost, by